

ΠΩΣ ΝΑ ΑΠΟΤΡΑΠΕΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΗΠΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ;

Πρόκληση

Πώς μπορούν οι αστικοί κήποι να σταματήσουν να θεωρούνται σύνολα μικρών αγροτεμαχίων χαμηλής αξίας, ενώ θα μπορούσαν δυνητικά να συνιστούν υψηλής αξίας συγκροτήματα που θα έπαιζαν ένα βελτιωμένο κοινωνικό και περιβαλλοντικό ρόλο, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο απώλειάς τους;

Πώς μπορεί το εύρος των λειτουργιών και ευκαιριών που παρέχουν οι αστικοί κήποι να προβληθεί ώστε να πεισθούν αυτοί που διαμορφώνουν πολιτικές και οι πολεοδόμοι για την αξία των αστικών κήπων και την ανάγκη προστασίας των υφιστάμενων κήπων καθώς και στη δημιουργία καινούργιων;

Πρόκληση 1: Γιατί οι τοπικοί πράσινοι χώροι χάνονται προς όφελος της οικοδομικής ανάπτυξης και γιατί τα ποσά που δαπανώνται γι' αυτούς μειώνονται;

Πρόκληση 2: Γιατί τα τεμάχια γης των αστικών κήπων είναι πιο εύκολο να θεωρηθούν κατάλληλα για οικοδομική ανάπτυξη και ευκαιρία για τους επενδυτές ακινήτων ή μάλλον περιττά σε σχέση με τα δημόσια πάρκα από την πλευρά της τοπικής αυτοδιοίκησης;

- Επειδή η χρηματική αξία της γης είναι γνωστή αλλά τα (μη εμπορεύσιμα) οφέλη των αστικών κήπων δεν έχουν υπολογισθεί με χρηματικούς όρους;
- Λόγω της θέσης τους; π.χ. σε περιθωριακές περιοχές ή στο κέντρο πόλης;
- Επειδή οι καλλιεργητές και το κοινό δεν μεγιστοποιούν την πολυλειτουργική δυναμική των αγροκηπίων;
- Γιατί οι τοπικές κοινότητες καλλιεργητών δεν μοιράζονται τους χώρους με την τοπική κοινωνία και έτσι οι κήποι δεν μπορούν να συμβάλουν επαρκώς στις πολιτικές για την αστική ανάπτυξη;

Αυτό το φύλλο εργασίας απευθύνεται τόσο σε καλλιεργητές όσο και σε φορείς διμόρφωσης πολιτικών: οι καλλιεργητές θα βρουν πληροφορίες για το πώς θα εργαστούν αποτελεσματικά μέσα και έξω από τον κήπο ώστε να καταστεί ένα ενταγμένο, επωφελές στοιχείο για την κοινωνία. Οι διαμορφωτές πολιτικής θα βρουν πληροφορίες για τη συμβολή των αγροκηπίων στην κοινωνία και τη φύση.

Εικόνα 2 – Διαδηλωτές ενάντια στην καταστροφή κοινοτικών κήπων στην πόλη της Νέας Υόρκης. Φωτ.: Werner Heidemann

Εικόνα 3 - Πάρκο κήπων Groenewoud (De Hoge Weide), Ουτρέχτη, Ολλανδία. Φωτ.: AVVN

Μήνυμα προς τους καλλιεργητές

- Φτιάξτε μια οργάνωση καλλιεργητών.
- Δημιουργήστε ισχυρές κοινότητες για να φτιάξετε και να προστατεύσετε αιεφόρους κήπους.
- Επιλέξτε έμπειρους και οργανωτικούς ηγέτες και διοργανωτές.
- Οικοδομήστε συμμαχίες με διαφορετικές ομάδες και οργανισμούς διαμεσολάβησης
- Χρησιμοποιήστε μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να διευρύνετε την υποστήριξη σε εσάς.
- Προσεγγίστε δημοτικούς συμβούλους και φέρτε τους με το μέρος σας.
- Ενεργοποιήστε τους γείτονές σας.
- Οικοδομήστε δεσμούς με τοπικές επιχειρήσεις.
- Εργαστείτε μαζί με τοπικά σχολεία, συλλόγους και νηπιαγωγεία
- Υποδείξτε περιοχές κατάλληλες για κήπους στην πόλη σας

Εικόνα 4 - Διαδηλωτές ενάντια στην καταστροφή κοινοτικών κήπων στην πόλη της Νέας Υόρκης. Φωτ. Werner Heidemann

Συμβουλευτικό σημείωμα

- Μήνυμα στους ηγέτες και διοργανωτές του κήπου: Αναπτύξτε την κοινότητα των καλλιεργητών. Επικοινωνήστε, ακούστε και εφαρμόστε όσα διακηρύσσετε.
- Επιδείξτε τη δράση σας και μιλήστε γι' αυτήν όσο συχνά μπορείτε, σε πολλές και διαφορετικές κοινωνικές ομάδες.
- Ορίστε σαφείς στόχους, εφαρμόστε τους και κάντε τους γνωστούς στους πολιτικούς.
- Εισάγετε καινοτόμες ενέργειες π.χ. εγκαταστήστε κυψέλες μελισσών και φωλιές για έντομα, δημιουργήστε επιφάνειες νερού.
- Ισχυροποιήστε θεσμικά την οργάνωσή σας και καθιερώστε δράσεις σε συνεργασία με τους δήμους.
- Εξηγήστε τις πολιτικές σας στα μέλη σας και δείξτε τους πώς να βελτιώσουν το σύστημα.
- Διευκρινίστε πώς μπορείτε να βοηθήσετε τον δήμο να καλύψει τους στόχους αιεφορίας του.
- Συμβουλευτείτε άτομα που μπορούν να σας βοηθήσουν να λύσετε προβλήματά σας.

Εικόνα 5 – Νεαροί κηπουροί σε δράση. Photo: Werner Heidemann

Περισσότερα

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

<http://www.urbanallotments.eu/>

<http://jardins-familiaux.org/>

<https://communitygarden.org/>

Αναφορές

Micheline Nilsen, (2014)
THE WORKING MAN'S GREEN SPACE, Allotment Gardens in England, France and Germany, 1870 – 1919 Univ. of Virginia Press

Lindsay Campbell and Anne Wiesen (2011) Restorative Commons: Creating Health and Well-Being through Urban Landscapes, USDA Forest Service Northern Research Station

Mark Gorgolewski, June Komisar and Joe Nasr, (2011) Carrot City – Creating Places for Urban Agriculture, The Monacelli Press

Εικόνα 6 – Γυναίκες από το Μπαγκλαντές προετοιμάζουν τους κήπους τους, Ίπσουιτς, ΗΒ., Φωτ.: Η Εθνική Εταιρία Αστικών Κήπων του Ηνωμένου Βασιλείου

Εικόνα 7 – Καλλιερητές φροντίζουν για σημεία φωλίων για αγριομέλισσες. Φωτ.: Werner Heidemann

Μήνυμα στους διαμορφωτές πολιτικής

10 βασικά σημεία κλειδιά για την ανάπτυξη και την προστασία των αστικών κήπων.

Ποιες είναι οι σπουδαιότερες αξίες των αστικών κήπων και των συλλόγων καλλιερητών της πόλης;

- Χαμηλό κόστος πολυλειτουργικών πράσινων περιοχών οι οποίες να τυγχάνουν φροντίδας από τους καλλιερητές.
- Ενδυνάμωση της γειτονιάς προωθώντας κοινοτικές και κοινωνικές δραστηριότητες.
- Πλατφόρμες ενσωμάτωσης και διαπολιτισμικής ανταλλαγής.
- Οι κήποι προσφέρουν φρέσκια τροφή μέσω βραχείας αλυσίδας εφοδιασμού και θεραπευτικές ιδιότητες.
- Η από κοινού καλλιέργεια της γης εκπαιδεύει στη δημοκρατία: οι οργανώσεις καλλιερητών βοηθούν στην εφαρμογή της εκ των κάτω δημοκρατίας.
- Συμβάλλουν σε τράπεζες τροφής για άτομα που έχουν ανάγκη.
- Αποτελούν ενεργές νησίδες βιοποικιλότητας που προσφέρουν έδαφος σε τοπικές, παλαιές και υπό εξαλείψή ποικιλίες και επικονιαστές.
- Χώρος για κοινωνικές δράσεις και συνεταιρισμούς για παράδειγμα σχολεία, νηπιαγωγεία και ομάδες προστασίας της φύσης.
- Οι αστικοί κήποι υποστηρίζουν τη βελτίωση του κλίματος στην πόλη ρυθμίζοντας τη θερμοκρασία του αέρα και την διήθηση του ύδατος.
- Δημιουργία μιας κοινωνικής δυναμικής όπου όλοι οι συμμετέχοντες κερδίζουν (win win): γειτονιά, ΜΚΟ,

Σύνοψη πολιτικής

πολιτικοί, δήμοι.

- Βρες ποιο είναι το κίνητρο των καλλιερητών της πόλης στην περιφέρειά σου.
- Εντοπίστε κατάλληλα οικόπεδα για αγροκήπια και πιέστε ώστε το πολεοδομικό σχέδιο να τα χαρακτηρίσει νόμιμα ως ζώνες κήπων.
- Να είστε έτοιμοι να συμβληθείτε με μακράς διάρκειας συμβόλαια με οργανώσεις και κοινότητες καλλιερητών.
- Δημιουργήστε μια κοινή συμβουλευτική επιτροπή μαζί με εκπρόσωπους καλλιερητών.
- Εμπλέξτε τους καλλιερητές ως εμπλεκόμενους στη διαδικασία του πολεοδομικού σχεδιασμού.
- Καθιερώστε κανόνες σε συνεργασία με τους καλλιερητές και τη γειτονιά έτσι ώστε να ενθαρρύνετε επισκέπτες να απολαμβάνουν τους κήπους, να ενισχύουν την ασφάλεια και να αποτρέπουν βανδαλισμούς.
- Μειώστε τη γραφειοκρατία στο σύστημα.

Εικόνα 8 – Μουσική παράσταση σε κηπάριο λαχανικών του αστικού κήπου Langemarck, Μούνστερ, Γερμανία. Φωτ.: Wilm Weppelmann, Kulturgrün

Περισσότερα

Μελέτη Περίπτωσης

Ο αστικός κήπος “Πάρκο Groenewoud” στην Ουτρέχτη της Ολλανδίας είναι μια νέα τοποθεσία που σχεδιάστηκε από ένα αρχιτέκτονα τοπίου με στόχο να συνδυάσει εργασία και αναψυχή. Έγινε ένα μοναδικό πάρκο σε μια μοναδική θέση. Ο κήπος περιβάλλει οκτώ μικρά κτίρια γραφείων. Είναι ένα όμορφο πάρκο για καλλιερητές αλλά και για ανθρώπους που εργάζονται στα γύρω κτίρια και κατοίκους που διαμένουν κοντά. Το πάρκο είναι ανοικτό από την ανατολή ως τη δύση του ηλίου και έχει ενδιαφέροντα στοιχεία όπως: κήπο κομποστοποίησης, θάμνους πουλιών, κήπο τράπεζας τροφής, πισίνα για βατράχους, τοίχους εντόμων

Εικόνες 9 & 10 - Ο αστικός κήπος “Πάρκο Groenewoud” στην Ουτρέχτη, Ολλανδία. Φωτ.: AVVN

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Ans Hobbelink¹, AVVN, National Federation of Allotment and Leisure Gardens, Netherlands.

Malou Weirich, Office International du Coin de Terre et des Jardins Familiaux

Nazila Keshavarz, ILS - Research Institute for Regional and Urban Development

Simon Bell, Estonian University of Life Sciences

Werner Heidemann, German Allotment Federation

¹υπεύθυνος σύνταξης: ahobbelink@yahoo.co.uk

Μετάφραση: Βύρωνας Ιωάννου, Τμήμα Αρχιτεκτονικής, Πανεπιστήμιο Frederick, Κύπρος, b.ioannou@frederick.ac.cy

Επιμέλεια: Θεοδοσία Ανθοπούλου

ΣΕΙΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ | ΕΚΔΟΣΗ 1 ΜΕΤ. ΕΛΛΗΝΙΚΑ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ: 01 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

COST (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας για την Έρευνα και την Τεχνολογία) είναι ένα πανευρωπαϊκό διακυβερνητικό πλαίσιο. Η αποστολή του είναι να ενισχύσει την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη οδηγώντας σε νέες ιδέες και προϊόντα και δι' αυτών να συμβάλει στην ενδυνάμωση των δεξιοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη.

www.cost.eu

Το COST υποστηρίζεται από το Πρόγραμμα Πλαίσιο Ορίζοντα 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευχαριστίες

Το παρόν φύλλο εργασίας βασίζεται στο έργο της Δράσης COST TU1201 Αστικοί Κήποι στις Ευρωπαϊκές πόλεις που υποστηρίχθηκε από το COST (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας για την Έρευνα και την Τεχνολογία)

www.urbanallotments.eu

Επισκεφθείτε τους Αστικούς Κήπους στην Ευρώπη:

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>